

# FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

Novam ephemeriden, cui titulus „Fejérmegyei Napló“, a vobis institutum ad catholicarum partium proposita promovenda, id equidem probamus libenter. (Az általalok a katolikusok törekvéseinek előmozdítására „Fejérmegyei Napló“ czim alatt létesített új lapot mi örömmel helyeseljük.) XI.: Leo pápa Zichy Nándor grófhoz, 1895. márc. 6-án.

Előfizetési árak: Egész évre 5 frt., félévre 2 frt. 50 kr., negyedévre 1 frt. 25 kr. — Egyes szám ára 5 kr.

Előfizethető a kiadóhivatalban és minden megyei postahivatalnál.

Felelős szerkesztő:

Németh Ödön.

Megjelenik hetenkint 2-szer: szerdán este és szombaton este.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Székesfejérvár, kigyó-utca 9. szám.

Hirdetések helyenként 50 kr. Bélyegilleték külön 31 kr.

## A képviselő-testülethez!

Négy hónapi izgalom után végre elértük azt, hogy Székesfejérvár közigazgatási rendszerének kérdése oda került leg hivatottabb bírójára: a városi közgyűlés elé.

A 28-adi közgyűléshez Havranek József polgármester kérvényt adott be, állítólag nyugdíjaztatását kéri, helyesebben valamért esd, valójában pedig a város vényes bírájához, a közgyűléshez felelőbe annak az ítéletnek megmásításáért, amelylyel a sajtó, a közügy természetes bírája ötletet sujtotta.

Igy áll a dolog! Nem tekintheti senki azt a kérvényt Havranek József magánkérvénynek, nem az! Az a kérvény Székesfejérvár polgármesterének kérvénye, aki 18 éves polgármesterkedése fölött kér ítéletet a közgyűléstől. A polgármester szól abban a közgyűléshez, a közigazgatás feje, és ha nincs is kifejezve benne a vád, ne tagadjuk, a sajtó támadásával szemben kér védelmet. Jogos a kérés és a magunk részéről csak örvendünk, ha végre világosság gyúl a sötétségben, hogy meghalljuk az ítéletet, mely sujt bennünket vagy felemel.

Ne zavarjuk össze az utolsó perczben a kérdés szálait, a kérdést bonyolítsuk le, s ne kuszáljuk még jobban össze a szálakat. Legyünk őszinték és igazak.

A polgármestert a sajtó s különösen lapunk erősen támadta, mi mondjuk, tulajdonos kíméletlenül, olyan modorban, a melyt tisztességes gentleman embernek szó nélkül hagyni nem lehet. Vádat, vádra halmoztuk, törvénytelenre törvénytelen séget citáltunk. Más ember rég borzasztó módon vett volna elégtételt rajtunk; zuggott az egész város, mindenki elszörnyülködött: csak egy ember nem háborodott fel rajta, csak egy ember nem kívánt, nem keresett elégtételt: s ez maga a megtámadott polgármester volt.

Végre megfeleltette ügyét a város polgárságának képviselőihez egy szépen megfogalmazott kérvényben, a melynek sorai között ott olvashatja mindenki a vádat, hogy sajtó támadásai elviselhetetlenek, hogyha a közgyűlés, ha város lakosságának képviselői azoképpen gondolkoznak, mint a sajtó, abban az esetben, — kéri engedjék őt menni csendes nyugalomba.

Ki tagadhatná annak jogosságát, hogy ebben a kérdésben a közgyűlés hivatott dönteni? Bizonytal senki! A város nevé-

ben összeülni szokott bizottsági tagoknak nem csak joguk, kötelességük is, hogy a város érdekei fölött őrködjének. Az ő kötelességük szigorubban írja elé, hogy figyeljék a város érdekeit, mint a sajtó munkásának. Ezt saját lelkiismerete készíti a közérdekben harcolni, azt mandátumának elfogadásával elvállalt kötelezettség kényszeríti. A hírlapíró nem felelős csak lelkiismeretének, a városi bizottsági tag felelős az egész városnak. A hírlapíró, ha neheze érik vagy kellemetlen neki a város érdekében harcolni, hallgat; a városatyának lelkiismeretbeli kötelessége, hogy a város érdekében mindent megtegyen. Mi félvezethetjük a közvéleményt, mi hazudhatunk, jogunkat a további szerepléstől senki el nem veszi, ha a közgyűlés tagjai letérnek az egyenes útról, a polgárok haragja számúzi a munkásság színteréről. Mi önkéntes védői vagyunk a városnak, önöknek pedig erkölcsi kötelességük a város érdekeit soha szem elől nem tévesztetni. Mi nem választottuk a polgármestert s mi el sem is csaphatjuk. Jól tette tehát a polgármester, hogy oda tette az önköz lábait elé a hatalmat. „Te adtad Uram, te adtad, te vedd el“. És az önköz kötelessége, hogy válaszoljanak. Vagy azt kell mondanunk: „A hatalmat jól használtad, vedd vissza s használj azonképp tovább!“ Vagy pedig azt: „Visszaéltél a hatalommal, haszon helyett kárunkra voltál, jobb kezekre bizzuk“.

Értsék meg uraim, csak e kettő között választhatnak!

Vagy igazak voltak, a mit mi irtunk vagy nem! Vagy vagy! Tertia non datur. Ha igazunk van nekünk, akkor Havranek polgármesternek állásban maradására veszedelem a városra, ha nincs igazunk, akkor visszaéltünk mi a kezünkben levő hatalommal, megrálgalmaztuk a város első tisztviselőjét; tekintélyét a polgárság előtt tönkre tettük; s ezért a midőn mi a legkérelhetlenebb módon elítélendők vagyunk, a polgármesternek a legényesebb elégtétel adandó. Ez önöknek uraim első rangú kötelességük!

Ne higgye senki azt, hogy mi midőn ezt a két eshetőséget állítjuk fel, hogy akkor ezzel bármilyen pressiót remélünk gyakorolni a bizottságra. Nem! Egy pillanatig sem áltatjuk magunkat azzal, hogy midőn a polgármester és közgyűlésünk kell önöknek választani, hogy bizonyos tekintetek folytán mi vagyunk előnyben. Sőt

nagyon jól tudjuk, hogy mennyire gyengék vagyunk a polgármesterrel szemben!

Ő e város szülőtte, számos befolyásos rokonokkal és jóbarátokkal; mi idegenek, rokonok és barátok nélkül állunk. Ő neki hatalom a kezében, ígérhet és tehet sokat. Mi, egy tollszárral rendelkezünk és nem ígérhetünk mást, csak hogy mindig igazságosak leszünk. Ő tőle félnek barátai is, mert tudja meghoszolni a sértésüket; mi, tehetetlenek vagyunk a magunk védelmére és lelkiismeretünk nem visz reá, hogy a lapban a magánérdekeinket előmozdítsuk. Ime láthatják, hogy nagyon jól ismerjük a helyzetet; tudjuk, miben rejlik az ő ereje és miben a mi gyengeségünk.

És ennek daczára ismételve kérjük a képviselőtestület tagjait: ne keressenek kibuvót a férfias és őszinte határozat alól. Önöknek itélőnek kell az elébük terjesztett ügyben és azt beláthatják: mind a kettőnknek nem lehet igazunk. Vagy mi, vagy ő, — egyikünk hibás!

De ne feledjék el, hogy a város érdeke is azt kívánja, hogy a polgármestert kérésével egyszerűen vissza ne utassák. Egy cselédnek mondhatjuk azt: „Nem vagyok veled megelégedve, de azért nem bocsátalak el a szolgálatból“, — de egy város polgármesterének nem. Az ő hivatala nem nélkülözheti a tekintélyt s a közbecsülést. Ezt pedig a sajtó megingatta. Önöknek tehát kötelességük, hogy megmaradása esetére visszazerezzék neki e kellekét, ezt pedig csak ugy tehetik, ha kimondják, hogy a sajtó igaztalan volt a támadásban; hogy a polgármester ártatlan az ellene felhozott vádakban és hogy a sajtó támadásával szemben az önköz bizalma és ragaszkodása nyújtson erőt a megtámadott polgármesternek és szolgáljon neki az elégtételül. Gondolkozzanak uraim e kérdés fölött és meg fognak győződni róla, hogy ezt a tanácsot a város igaz érdekében adtuk önöknek. Ha másképp tesznek, prolongálják csak az izgatottságot, pedig eleget szenvedett már e város, itt az ideje, hogy egy kis nyugalmat élvezzen.

Ezt kell önöknek megtenniük, ha a polgármestert állásában meg akarják tartani. Vagy igazunk volt, vagy nem, — mindég ez a kérdés álljon önköz előtt s ne keressenek kibuvót, hogy e kérdésre férfias nyíltsággal ne kelljen válaszolniuk.

Ne okozzon önöknek lelkiismeretlenséget, hogy amidőn ilyen határozatot hoznak, bennünket a sajtó egyszerű munkásait

# DOMINO SEC

pezsgő. Versenyez nemcsak az összes hazai, de valamennyi külföldi pezsgő gyártmányával is.

Gyár: VELENCE (Fejérm.) \* Központi iroda: BUDAPEST, Üllői-ut 60. Székesfejérvárt kapható csakis a legelőkelőbb fűszerkereskedésekben.

Mai lapunk 8 oldal.

elitélnek. Lehet, hogy azoknak van igazuk, a kik elitélnek bennünket. Lehet, hogy tévedtünk, amidőn egyedül és kizárólag a közérdek által engedjük magunkat vezetni; lehet, igazuk van, hogy a helyzettel meg kell alkudni és az igazságot nem lehet, nem szabad érintetlen tisztaságában követelni. Az élet a családoknak láncozolata: a családoknak és tapasztalatoknak. Tanulni fogunk ebből a határozatból mi is és megértjük, hogy bolondság mások érdekében küzdeni; bolondság ideálisán fel-fogni hivatásunkat, mert lehet, hogy azok fognak legjobban megharagudni, a kiknek érdekében síkra szálltunk.

Az első névmás az „én“, — megfogjuk majd tanulni ezt használni. Négy hónapig gond és munka között éltünk s e város érdekében használtuk fel minden erőnket. Kaptunk eddig érte sok kellemetlenséget; szereztünk gyűlöletet és ellenségeket. Valami csalódással több vagy kevesebb, nem fog változtatni már a dolgon. Nekünk nem fog már ártani, ha ellenünk fordul a közgyűlés, de a polgármesternek s a város érdekének használni fog. Eppen azért, ha a polgármesternek nyugdíjazásával nem mernek használni, a város érdekének, válasszák az egyedül megmaradt utat, gázoljanak át rajtuk, a város érdeke kívánja ezt. Hogy az igazságot is eltapossák ugyanakkor, ne gondoljanak vele. Ha nem tudnak érvényt szerezni az igazságnak, úgy alkalmatlan portéka, mert mindég lábatlankodik. Tapossák tehát el!

Nincs több mondanivaló: — *üljenek!*

**— Autonomia mozgalmak.** A székesfejevári egyházmegye területén mint már megirtuk három világi autonómiai képviselőt fognak választani. Az egyes kerületekben már megvannak a jelöltek, a kiket minden valószínűség szerint egy-

hangulag fognak megválasztani. A *székesfejevári* kerületben *Czirányi Antal* gróf a jelölt, a kinek megválasztása kétségtelen annál is inkább, mivel ellenjelöltet nem is fognak állítani. A *csákvári* kerület *Estterházy Miklós* Mórincz gróf személye körül csoportosul nagy lelkesedéssel. Mindenesetre büszke lehet a kerület, hogy sikertült megnyernie az ideális lelkiületű gróftól jelöltül. A *budai* kerületben *Messlényi Benedek* a népszerű velencei birtokos az egyedüli jelölt. Az egyházmegye a három világi képviselő mellett egy pap-képviselőt is küld. Az egyházmegye papsága három jelölt között fog választani. *Mayer Károly* kanonok szemináriumi igazgató, *Krencz Ignác* szemináriumi aligazgató theol. tanár és *Dr. Klautz György* szentszéki jegyző theol. tanár a három jelölt. Bármelyik kapja meg a többséget az egyházmegye büszke lehet úgy világi mint pap képviselőjére. — Többek részéről hozzánk intézett kérdésösködésre, igaz-e, hogy *Krencz Ignác* papnevelő-intézeti aligazgató, kit a megye főpáστοra is papsága figyelmébe ajánlott, nem fogadják el az autonómiai kongressuson való képviseltetést? Hitelesen és határozottan kijelenthetjük, hogy ez értelmű híresztelések mind alaptelentiek. Ha nevezett paptársai megtisztelő bizalmukkal netalán kiténtetnék, ismerni fogná kötelességét.

— **A közgyámi állás.** Nem szoktunk törődni a városi hivatalok betöltésével, miután feltételezzük a városatyákról, hogy lelkiismeretesen választják meg embereiket a mostani válságos viszonyok között, a midőn a régi fraternizáló rendszer olyan keservesen megboszulja magát. A közgyámi állás betöltéséről sem írának, ha nem értesültünk volna, hogy tegnap *Paulovits Ferencz* volt katonai nyilvántartó is beadta folyamodványát. Hiüzetlennek tartjuk ezt a hirt, mert ha valóban tegnap beadta kérvényét, úgy reméli is, hogy kandidálják, sőt

azt is, hogy megválasztják; már pedig ez esetben sem a kandidáló bizottságot, sem a képviselő-testületet nem sokra becsüli. Ugy látnak bizakodik abban a közmondásszerű szálló igében, hogy a „székesfejevári városi közgyűlésben minden lehetséges!“ Talán még sem minden! Nevezetesen lehetetlen az, hogy egy olyan embert, a kiről lapunk olyan vádakot emelt, mint ellene, hogy azt csak *kandidálják is*, annál kevésbé, hogy egy ilyen embert megválaszassanak. Mert nagyuri megvetés nem lehet ám az ilyen vádakot elhallgatni! Vagy igaz, a mit irtunk, vagy nem! Ha igaz, nincs helye a tisztességes hivatalnokok sorában, ha nem igaz, sajtópert kellett volna ellenünk indítania — már egy hónappal ezelőtt. Az nem lehet mentesség, hogy Havranek polgármester nem talál semmi adatot ellene. Hiszen az régi dolog, hogy a mi polgármesterünknek az ilyen dolgokban, még két más szemüvegre volna szükség. Mi megígértük és ha sajtópert nem is indít, módját esztjük azért, ha nem is kívánja — a min nem csodálkozánk, — hogy vádjainkat bebizonyítsunk. — Ennyit figyelmeztetésük, nehogy a kandidáló bizottság kompromittálja magát!

— **Uj törvény a városokról.** A belügyminiszeriumban egy uj törvényjavaslattal készülték el, a mely a városokat szervezi részben ujonnan és nem sokára tárgyalás alá kerül. Az uj törvényjavaslatot legközelebb részletesen ismertetjük. Most csak azt a fontos és valóban nélkülözhetetlen változást említjük fel, melyet az uj törvényjavaslat a legtöbb adót fizetőkre vonatkozólag tesz. Az uj törvény értelmében ezentúl a *legtöbb adót fizetőket is a polgárság fogja beválasztani a képviselő testületbe*, s ezzel lehetetlenné lesz téve, hogy ott bárki is a város érdekei ellen működhessen. Eppen jókor jön ez a törvényjavaslat nekünk, a kiknek olyan nagy szükségünk van arra, hogy a képviselő testületből az *Almász Ferencz* és a *Galambo-*

## Szinpad a világ.

Irta: **Körmives Imre.**

*Szinpad a világ, színmű rajt az élet,  
Melyben rosszul van osztva sok szerep. —  
Itt játsza a bün rabja az erényest,  
S megsalatlak ki igazán szeret.  
Öröme bánat . . . Homály jó a fényre,  
Napra éj, virágra hervadás . . .  
Fátyolt von a családás a reményre,  
S minden szerepnek vége meghalás.*

## Alkony.

— A „Fejermegyei Napló“ eredeti tárcaja. —

Irta: **Helione.**

A bucsuzó nap végsugari megtörve szűrődnek át a lombokon s bár sem tényők, sem melegök nincs már, mégis utoljára egyszer be-aranyozzák még a tájat, visszfényt vetve véglobbanásában, a letűnt forró, ragyogó napnak. Édesen leng körül a virág illat s az elcsendesült természetre fűnséges nyugalom kerül.

Ott ültek a terráson elmerülve mélyen. Az ifju az asszony nézésébe feledkezve, az asszony merengő tekintete a nagy végtelenbe veszett. Szívök, lelkök nagyon is telve volt arra, hogy beszélhettek volna. De meg olyan érzések, gondolatok hullámzottak át keblükben és agyukban, mit szóval kifejezni, formába önteni úgy sem tudtak volna.

Az ifju, alig lépve ki a gyermekévekből, első eszményét imádtá benne, magasztos pieder-

táira emelve képzeletében, mint valami oltárképet; tiszta, önzetlen érzéssel. Nem tudta, nem kereste, miért? minek? — Minden czél, vágy, remény nélkül, édesen fájó boldogsággal töltötte el közelletét, s elég volt ha láthatta őt. Az a néma oda adó, hűséges érzés minden erejével leköttötte. Az asszony hintaszékén gyengén ringatódzva önfeládt ábrándozásba merült. Valami különös, érzékeny hangulat lepte meg. A hanyatló nap lassu elmúlása csodás varázssal fogja meg a lelkét. Még érzi egy perczre utolsó fényét, melegét, aztán elalszik, kihül és sötét lesz. Minden elmulik, megsemmisül! Így tünt, röpönt tova tőle életének napja, ifjusága s im észrevétlenül meglepte már az alkonyat. Utolsó sugara ez már a szerelemnek, melyet fakasztani tudott s nem derit annak fénye már többé melegét életére. Ha meg lehetne állítani, pillanatra bár, azt a hanyatló, muló napot, ha vissza lehetne hozni csak egy óráját még a letűnt ifjuságnak! . . .

Hirtelen fájó sóvárgás, beteges vágy lepi el egész valóját, megragadni ez utolsó sugarat s élvezni fényét, melegét. Vére hevesebben liútet ereiben, emésztő forróság, égető, szomj támad szivében, még egyszer érezni szenvedélyes szerelemnek lángját, élvezni részegítő csókának mámorát. Megragadni pillanatra bár s fogva tartani a gyönyörtelti káprázatot, hogy be-aranyozza hunyó fényével utoljára még egyszer az élet egyhangu mindennapiasságát.

Égész lényét nagy hőség önti át, minden idege remeg, mintha lázban égne s halvány arczába sötét pír vonul.

A csend egyszerre nehézs és nyomasztó lesz köztük s mindkettőre bénító zavar, édes elfogultság borul. Mintha láthatlan villany-áram

öntené át egymásba érzéseiket. Az ifju lélekezete szakgatott, tízez lesz s önkénytelenül közelebb hajol felé. Az asszony félig hunyt pillái alól mély tiszta tekintetének véglobbanásával magához szívja egészen az ifju lelkét. Az pedig megrezzenve, öntudatra ébred hirtelen s úgy látja, érzi, hogy nem oltárkép, nem szentség ez, hanem egy húsból és vérből való édes asszony, ki szeretni és szerettetni vágyik. Felugrik s egyszerre felszabadult szenvedélyvel tárja ki karjait felé. Hűvös légáram vonul át a fákon s hidegen csapja meg az asszony felhevült idegét. Magához tér s idages félelemmel, szinte fázva, könyörögve suttozja: „Menjen, menjen el!“ Az ifju kétségbeesett tekintetét vet reá, de az asszony elfordítja fejét s nem néz többé felé. Fájdalmas tiltakozás, szomorú lemondás van kifejezve egész valóján s az ifju megértve, szótlan fájdalommal engedelmeskedik; érzi, az édes álom megszakad. Az asszony liútető halántékára szorítja kezeit s szilaj keserűséggel néz a távozó után. Bensejében nagy vihar dül, visszahívja magában: „jőj, szerelem, hogy élvezem egy perczre még az utolsó sugar fényét, melegét, hisz itt az alkony s hűvös, sötét lesz!“ Hát fölér-e egy egész hosszú, becsületben töltött élet egy édes óra önfeládt gyönyörével? Az eszómály eltakarja az ifju alakját s az asszony visszahanyatlak helyén. Elment, vége, s ő egyedül marad. Az a nap, mely ott a szemhatáron lehunyt, holnap uj világot, fényt, meleget áraszt a mostani alkony helyén; de az ő élete alkonyára uj nap többé nem virradhat soha! Zénészt hoz távolról a szellő; szivében rég eltemetett érzelmek hurja rezdul meg s lelkében felújult emlékek árja kél. Ah! egyetlen egyszer még, ifju szíved, gond-

féle városatyákat kiküszöböljük. Az új törvény a jövő év elejével lép életbe és akkor az egész képviselő testületet újból fogjuk megalakítani. Így tehát reményünk lehet, hogyha egy félév alatt nem tisztul a levegő a városházán a jelenlegi képviselő testület jóvoltából, akkor egy félév múlva tisztulni fog a polgárság segítségével. Majd választunk magunknak olyan képviselőket, a kik akarnak is, tudnak is, mernék is a város érdekében cselekedni. Ez a közgyűlés lesz próbaköve annak, kik lesznek méltók a bizalmunkra és kik nem.

## A közgyűlés előtt.

Könnyen érthető az az óriási érdeklődés, a melylyel a város polgársága a 28-iki közgyűlés eseményeit várja. Az eredményről a legkülönbözőbb verziók vannak forgalomban. Felesleges mondanunk, hogy a város polgárság majdnem kivétel nélkül a polgármester nyugdíjazását óhajtja, a mi ha megtörténik, olyan általános öröm fogja a lakosságot eltölteni, mintha lidércnyomás alól szabadulna fel.

Jellemző, hogy a bizottsági tagok 8-10 ember kivételével valamennyien óhajtják Havranek távozását s annak dacára többen a kik négysem között ilyen természetű nyilatkozatokat tesznek nyíltan nem mernék ellene lépni. A férfias bátorságnak erről a hiányáról majd közgyűlés után teszünk egy pár érdekes visszaemlékezést.

## Hivatalnokok a közgyűlésen.

Sokan kérdést intéztek hozzánk, hogy a hivatalnokok szavazhatnak-e Havranek kérvénye fölött? Erre a válaszuk az, hogy a törvény világos intézkedése folytán még a tanácskozássokban sem vehetnek részt, különösen nem ezáltal, midőn a polgármester kérvénye bizalmi nyilatkozatot provokál a felelősség alól való felmentésére.

talán ott ringani, lejtteni a báltermek fényes, illatos tündérvilágában, az édes álmok hajnalán! Sirás fojtja el a torkát, de könyje visszahull szívére, pedig szeretne sirni, hangosan zokogva siratni a tova tűnt éveket, elvesztett ifjúságot, siratni önmagát s a soha vissza nem térő napot! Ez a valódi halál, mert kizár minden reményt, erre nem következhetik feltámadás! Az égről letint az utolsó sugár is, borul az alkony s levett lelke kínosan vergődik az elmúltak után. Nem derül hajnal újra, hogy visszahozná. mit a nap magával ragadott. Miért is hagyta ez utolsó sugárt fénytelenül kialudni, elenyészni?! Tehetetlen, vádló keszervvel tekint föl az égre. Ott éppen feje fölött egy kis csillag gyult ki s rezgő fényét szeliden hinti rája. Mintha egy fensőbb őrszem tekintene lelkébe, hogy intse, magához térítse. Eltakarja arczát, agyában más gondolatok tolnak elötte. Az elvégzett napnak jótékony, áldásos munkája, komoly hivatásának helyes eredménye, a teljesített kötelesség fölemelő érzete lecsillapítja az átviharzott érzéseket s csendes nyugalmat kelt szívében. Mégis jó, áldott volt a nap s olyan legyen alkonya is. Ez pedig csak egy szép álom volt és semmi más, a mely ha egyszer véget ére, nem következik rá több folytatás; de megmarad édes, szép emléke. Igen, zavartalan, tiszta emléke. Lelke megenyhül, szíve lecsendesül s gyözelmesen kerül ki a vívott küzdelemből, mit az elmulás keserve, az alkony érzete keltett benne. Fölemelkedik s bár ott remeg még bensőjében mélyen rejtve végákkordja érzéseinek, mint a hanyatló nap bucsusugara; bánatos tekintete békés megadással, megtisztulva vész bele a körülte mind jobban terjedő sötétségbe.

Ime az 1886. évi XXI. t.-cz. 50. §-ának harmadik bekezdése:

„Nem vehetnek részt a tárgyalásban, sem szavazatukkal a határozat meghozatalához nem járulhatnak: a törvényhatósági bizottságnak közönségi elöljáró tagjai, a midőn tisztviselőknél ellenőrzése, felelősség alól való felmentése, ellenük a fegyelmi törvény értelmében vizsgálat elrendelése, avagy azoknak hivataluktól való felfüggesztése forog szönyegen.“

Világos tehát, hogy e szakasz értelmében a tisztviselők nem vehetnek részt a tárgyalásban, sem nem szavazhatnak.

Ami pedig azt a másik hozzánk intézett kérdést illeti, hogy Havranek polgármester jelen lehet-e saját kérvényének tárgyalásán? szintén nemmel kell felelnünk.

Erről az előbb hivatkozott törvényezikk 51. §-a intézkedik.

Ez a paragrafus első két bekezdésében azt állapítja meg, hogy a törvényhatósági tisztviselők közül kik birnak üléssel és szavazattal. Harmadik bekezdésében pedig ezt mondja:

„E joggal azonban a tisztviselők akkor, amidőn saját tényszerűen van szó, nem élhetnek.“

A polgármester tehát kérvényének tárgyalásánál nem lehet jelen.

## A polgármester kérvénye.

Alig vártak nagyobb érdeklődéssel kérvényt, mint a polgármesterét, amelyben becsületességét beváltandó, nyugdíjazását kéri. A „Székesfehérvári Hírlap“ legutóbbi száma ki-elégítette a város közönségének érdeklődését, amennyiben egész terjedelmében leköszölte ezt a történelmi jelentőségre hivatott okmányt.

Mi is leköszöljük egész terjedelmében a polgármester kérvényét, a mely hangzik a következőképp:

Tekintetes Törvényhatósági Bizottság!

1872-ik év április hó 14-ik napján az addig viselt bírói állomásomból e szab. kir. város rendőrkapitányi állására hivatván meg, midőn 1878. évi augusztus havában a polgármesteri szék iredésébe jött — Székesfehérvár szab. kir. város közönsége

1878. évi szeptember 2-án egyhangulag helyezett a polgármesteri székbe.

Ezen állást immár 4 ízben történt egyhangú választás alapján viselem és m. évi ápril hó 16-án történt utolsó megválasztásom hatálya még 4 év és 9 hónapig tart.

Négy ízben történt egyhangú megválasztásom engedi hinnem azt, hogy szerencsés valék e város közönségének nagybecsült bizalmát és ragaszkodását bírhatni és a lefolyt 18 év alatt a városi közönség körében élvezett zavartalan béke képezi bizonyítékát annak, hogy a mélyen tisztelt közönség a hatóság és a város anyagi érdekeinek vezetésében megnyugvást talált; mert egy százdra visszamenőleg városunk hatósági és politikai életében csekély személyem az egyetlen, kit 4 választási cikluson keresztül folytonosságban és egyhangulag tisztelt meg vezető tisztiségben a mélyen tisztelt közönség osztaltan bízalom.

Az utóbbi időben lefolyt talán énkébb politikai mozgalom, de különösen közigazgatásunk egyik ágában legutóbb felmerült sajnálatos esemény annyira megzavarta a korábban békés és a mérséklet terén haladni szokott törvényhatósági életünket, hogy én, ki mindig békés háladás barátja valék, elhatároztam magamban, hogy az esetre, ha az én személyem szolgálna ennek akadályul, úgy törvényes jogaim feladásával is módot nyujtok a mélyen tisztelt közönségnek városunk ügyeinek vezetését másra bízhatni; mert én, ki városom ügyeit szeretettel, lelkesedve és tölem telhető munkássággal vezettem, ha a közérdek az önk bölcs belátása szerint azt parancsolná — készséggel álllok félre, hogy a város ügyeinek vezetését jobb szerencsésebb és alkalmasabb kezekre bízassák.

A ki itt élt és velem együtt töltötte el hatóságai életünkben a polgármesterségem alatt lefolyt 18 évet, az ismeri működésemet, szerény tehetségeimet és ismeri bizonyára létező fogyatkozásaimat is. Oly nyilvánosan folyt le életem, ifjúságom óta e város közönsége előtt, hogy nekem a netán élt sikerek avagy netalán létező tévedések ismertetésével foglalkoznom felesleges.

Tiszteletteljesen kérem tehát a Tekintetes Törvényhatósági Bizottságot, hogy a mennyiben nyugdíjaztatásomat a város ürve és jóléte érdekében szükségesnek és a polgármesteri tisztségben való felcserélésemet egy alkalmasabb férfiú meghívásával indokoltaknak látja, úgy nyugdíjaztatásomat kegyesen elhatározni méltóztatassék.

A nyujt szabályzat 2-ik §-ának a), b), c), d) pontjaiban felsorolt kellekek és feltételek egyikével sem rendelkező, jelen esetben a tek. közgyűlésnek

## Elmélkedés.

Irta: Brogli József.

A szelek szárnyain lebegnek fölöttünk ama függő tengerek, a felhők, melyek földünket táplálják. Mezőinkre belőlük hullanak az éltető cseppek, a melységben csörgedező patakka folynak össze, majd sietve keresnek anyát, nagyobb patakot, hogy kehébe rejtőzzenek; a patakok ismét egyesülnek s folyó jön létre, a melyek azután az emberiségnek temérdek hasznót hajtanak. Ezek segélyrel örölkjük meg a földnek azon áldott gyümölcsét, a gabonát, mely mindennapi kenyérünket szolgáltatja; ezek teszik lehetségessé a kereskedelem felvirágosását; kereskedelem nemzeteket köt össze, bő tapasztalatokat s a tudománynak kimerítő adatakat nyújt. A tudomány pedig tökélesbíti eszközeinket, nagy dolgok létrehozására képeses tesz bennünket, a mi által mindinkább közelebb es közelebb jutunk Istenhez. — Ime, csak mennyt köszönhetünk a víznek! De mily sok tényezőnek kell közreműködnie, míg felhők borongnak, harmat eső hull s folyóvizek indulnak — míg tengerekké egyesülnek. A levegő, víz, a meleg s hideg mily mozgást foglalnak magokban! Belső tulajdonságaik azonban sokkal rejtettebbek, semhogya lelkünk azokat átláthatná, mégis mindenütt és mindenben a legcélzzerűbb rend uralkodik. A Gondviselés mindenre kiterjed és semmi sem történik véletlenül. — S hol találom a Gondviselés határát? Átfutom gondolatommal a nagy mindenséget. Ama féhérlő vonal, melyet az égboltozaton nagy felvonsága miatt szememmel alig láthatok, nem egyéb, mint számtalan világoknak sokasága.

Isten tudja mennyi hasonlóak nem keringenek még ezeken túl, melyeket még emberi szem kifürkészni nem volt képes. Látásom e nagy körben megtéved s visszatérek a teremtesnek azon osztályához, mely legközelebb áll hozzám, melynek megvizsgálása inkább van hatalomban.

Porhalom hever lábaimnál s parányi részecskéit szabad szemmel nem láthatom; segítségül veszem a nagyított üveget és bámuldomra oly kisdud állatocskákat fedeztem fel, melyhez képest egy buzsaszem tágas világ. Tehát érzést és léteztést fedezek fel ottan, hol a semmiség határait véltém. De vajjon ezen állatocskák legkisebb-e a teremtesben? Talán a pórna e kisdud lénynél van még százszorta kisebb is, melyhez az előbbi még nagy.

Hol vannak hát a teremtes végső határai? Gondolataim e kicsinyiségek nyomasztásában szint-ugy tévedeznek, mint előbb a roppant nagyságok csodálásában. — Végtelességbe betekinteni embernek nem adatott, az csak Istené. ki mindentudásánál fogva mindent ismer, bölcsességével a leghelyesebben rendez s fenntartó és kormányzó gondviselése mindenre kiterjed. — Ama völgyben, melyben az erdő szarvasa még sohasem legelt, melynek fűvét halandó még nem tiporta, egy növény zöldel több ezer között, melyre emberi szem még sohasem szállott. Vannak levelei, virágai, szára, gyökerei s ugyancsak a föld nedvét szívja föl. A gondviselésnek minden áldásaiban részesül, a föld táplálja, a nap élteit, az ég harmatja frissíti, azonban tulajdonságait s hasznos avagy káros voltát senki sem ismeri. Tehát itéletünk szerint: „volna, nem volna.“ — És mégis meg van annak saját rendeltetése, haszna, mit még emberi ész fölfedezni nem tudott; a gondviselés vélet-

pusztán a »közérdek« mérlegelése szolgálhat elhatározási alapul.

Ismerem a nyilvános pálya szépségeit, ismerem annak töviseit is, de bármint méltóztatnak határozni: arról biztosíthatom a mélyen tisztelt Törvényhatósági Bizottságot, hogy engem a sokszor szenvedett méltatlanság daczára is a jobb időkben bennem megérettelődött hála és belőlem soha ki nem irtható szeretet fog a jövőben is minden léptemben vezérelni.

Mély tisztelettel maradván

Székesfehérvárott, 1897. június 23-án.

A Tek. Közgyűlésnek alázasat szolgája:

**Havranek József,**  
polgármester.

Aki elolvasta és elolvassa ezt a kérvényt, bizonyosan meglepődik tartalmán. A polgármester ugyanis — mint már lapunkban is jeleztük, — becsületszavára fogadta, hogy julius elsejétől megválíik állásától.

A kérvény tartalmáról előzetesen kiszivárgó hírek alkalmával már részletesen megemlékeztünk arról, hogy a polgármester mit és hogyan fogadott. A város első hivatalnokáról nem tételeztük föl, hogy adott becsületszavát megszegje és most sajnosan kell konstatálnunk, hogy ez a kérvény minden inkább lehet, min' adott becsületszavának beváltása. Nem érdemes már erről írni sem, hiszen a ki így értelmezi, ennyire tartja kötelezőnek saját becsületszavának beváltását, az kívül esik azon a körön, a melyen belül levő emberek tetteit egy lap érdeemesnek tartja arra, hogy kritikát mondjon felette.

Havranek polgármester becsületszaváról tehát nem írunk, azzal végeztünk!

A bizottsági tagok figyelmét azonban felhívjuk a kérvény tartalmára és annak sajátosságaira.

A kérvény elejétől a végéig a legravaszabb formában feltálatl öndicséret, a mely nem nyugdíjaztatását, nem eziránti kérelmét indokolja, hanem érzelmi momentumoktól hemzsege az czélozza, hogy bizalmat szavazzanak neki s mindenek fölött pedig átvonul az egész kérvényen valami siránkozó hang, kérelme annak, hogy *ne nyugdíjazzák!*

lenül nem hoz létre semmit. Mondható-e a földön egy parányi szecske is czéltalannak.

A legcsekélyebb fűszáltó a legnagyobb teremtményig minden, ha másért nem is, de arra bizonyára teremtettet, hogy alkotóját hirdesse, dicsérje. Azon látható rend, melyet körülünk észlelhetünk, a világnak egyforma és mégis változatos forgása s a gondviselés, a mi minden teremtett lényre, minden élettelen tárgyra kiterjed, egy legfőbb alkotó lényről tesz tanúbizonyságot.

Bár a végtelenség igen keskeny korlátokat szab vizsgálódó elménnek, azon csálhatatlan és szívemre ható igazság felől mégis tökéletesen meg vagyok győződve, hogy nincs az egész természetben semmi, amit az Isten mindenhatósága nem alkotott volna, minden tudósága nem ismerne, bölcsesége a lehelyesebben nem rendezne s a mire fenntartó és kormányzó gondviselése ki nem terjeszkednék.

Jó és balsorsomat, életemet és haláломat a Gondviselés kormányozza és magát a gonosz-ságot is sokszor a jónak forrásává teszi. — Jákobot kedvelt fiahoz való érzékeny szeretete, József gyermeki vigyázatlansága, álmának elbeszélése, mely irigy testvéreinek keveltségét fölingerelte, a legfájdalmasabb sorsra juttatta. Józsefet testvérei eladják, idegen kereskedők kezeire kerül s rabszolga lesz. Elárulják másod-ízben is. A szerencse eleinte mosolyog reá, megnyeri ura bizodalmt, aztán visszanyeri szabadságát. Putifár felesége rosszra akarja csábítani, József tántoríthatatlan marad tiszta erkölcsében. Az elpirult asszony bosszút forral és az ártatlan ifjút sőtét tömlözbe vetik. A vigasztalhatatlan atya fájdalmasan siratja kedves fiának költött halálát. Az alatt az

Tehát a polgármester éppen ellenkezőjé akarja elérni annak, a mit becsületszavára fogadott.

Hivatkozik, s ezzel bizonyítja saját érdekeit, hogy 18 év óta zavartalan béke uralkodott a városban, és őt 4 ízben egyhangulag választották meg.

Ez igaz! De mit bizonyít ez? Azt, hogy hogy a polgárság feltétlenül bizalommal viseltetett iránta, és hogy ő e bizalomra nem volt érdemes, mivel e bizalommal visszaélt. Avagy nem ezt igazolja a rendőrségi hivatalban észlelt hajmeresztő rendetlenség, a sok rendetlenség, a sok visszaélés. Nem ezt igazolja a felderített korrupció? Hiszen éppen abban áll legnagyobb büne, hogy zavartalan békében fosztogattak, sikkasztottak a bünösök. Ezt a békét tehát jobb lett volna elhallgatni, mivel annak nagyon piszkos a forrása!

Érdekes az a gyendél hivatkozás politikai pártállására, a melyben kisdéd gyannúsítás van a sajtó ellen, mintha az egész leleplezés *politikai* tendenciából eredne.

Mi eddig sohasem használtuk ki politikai ellenfeleink ellen a városi korrupciót s mi voltunk azok, akik legjobban tiltakoztunk, hogy azok a piszkos dolgok, melyek naptényre derültek, a liberális-párt számlájára irassanak. Am polgármester kevesebb tisztelettel viseltetik saját pártja iránt s akárcsak kedvence, Hegyi tb. aljegyző, ő is politikai martírnak akarja magát feltüntetni. Kíváncsiak vagyunk, hogy maguk a liberálisok nyíltan avagy hallgatólagosan közösséget vállalnak-e a polgármesternek e legelsőnek felhozott indokolásával? Addig lovagiatlan dolognak tartjuk politikai ellenfeleink rovására kihasználni a polgármesternek ezt az indokolását. Elvárjuk azonban, hogy maguk a liberálisok fognak minden politikai összeköttetéset megtagadni ezzel a polgármesteri kijelentéssel.

A legjobb az az indok, midőn a korrupció leleplezését a *„legutóbb felmerült sajnálatos esemény“*-nek nevezi. Ez a legnagyobb s talán

ében levő Gondviselés homályos utal észrevételül bontakoznak ki. József kiszabadul fogságából, Pharaó királynak és Egyiptomnak fő embere lesz. Jákob háza épen marad s a telderült atyának örömmel teljes szíve buzgón áldja a jötevő Eg vezérletét, mely sok eszzen-deig tartó fájdalmaikt okozta.

Mily édes a megnyugvás, melyet nekem az általános Gondviselés megfontolása szerez. A tapasztalás tanít meg, hogy én egyedül boldoggá magamat nem tehetem. Evezek az élet tengerén a nélkül, hogy tudnám, mily sziklához fog ütködni merülő csónakom. En föltételeket tesztek és azok végrehajtására indulok; az eredmény előttem ismeretlen, de a tudat biztat, hogy a mennyei Gondviselés intézi azt is. A ki engem az élet pályájára hívott, bizonyára nem hágy erőm fölött kísérteni Bátorságom az Isten mindenhatóságán épül s ezért semmi veszedelem illetőztatót, semmi gonosz oly nagy, semmi előre látás oly homályos és összezavart nem lehet, hogy a Gondviselés ki ne fejtse és hasznomra ne fordítsa.

Szomorunak lenni annyit tesz, mint folyvást magunkra gondolni.

Sokkal nehezebb megörögzött tévedéseket kiirtani, mint új igazságokat meghonosítani.

A szerző rendesen azt tudja, hogy mit akar írni; ritkán azonban, hogy mit irt.

A regény a postakocsi-utazáshoz, a dráma pedig a gyorsvonaton való utazáshoz hasonló.

egyedüli ószinte nyilatkozat a kérvényben. A kik eddig kételkedtek benne, most meggyőződhetnek a polgármester nyílt kijelentéséből, hogy *„sajnálja“* a korrupció leleplezését, a mely megzavarta a korábbi békés törvényhatósági életünket.

Milyen áhitozás ez, a mult békéje után! Dicséretre méltó ószinteség! Tessék neki visszaadni a hatalmat, hogy tovább élvezhesse a mult békéjét!

Mindenesetre érdekes az a rész, a melyben nyugdíjazását említi. *Említi* csak, de *nem kéri!* — És ez legkirívóbb megszegése adott becsületszavának.

Azt mondja *„a mennyiben“* stb. indokoltanak tartja. Tehát nem kéri, csak aláveti magát egy eshetőségnek, hajlandó megnyugodni a változatlanban. És a polgármester ezt tartja *„nyugdíjaztatása visszavonhatatlanságának“*? Ez a beváltása a becsületszavának?! Ki hiszi ezt! — Hol van az ember, a ki ezt korrektt gentlemanhoz méltó dolognak tartja?

Havranek József panaszkodik, hogy mi tönkre tessük polgármesteri tekintélyét! Mi viszont ellene emelünk vádat, hogy ő teszi tönkre a mi polgármesterünk tekintélyét. Avagy illő-e, méltó-e a város első hivatalnokához ez az eljárás? Hiszi-e, hogy ezután még akad ember, a ki az ő szavának hitelt ad? És vezetheti-e a város közigazgatását, ha szavahihetőségét teljesen elveszítette? ...

Az utolsó előtti bekezdés valóságos bizonyítása annak, hogy ő *nem* nyugdíjazható, miután az idéző jelbe tett *„közérdek“* szó valóságos gnyulódás számba megy.

A kérvény az ígéretek méla akkordjával végződik, a melyekre csak azt jegyezük meg, hogy azokat is beváltja ugy, mint — *a becsületszavát!*

### A közgyűlés tárgysorozata:

1. Havranek József polgármester nyugdíjaztatása iránti kérvénye.
2. Az üresedésben levő másod-aljegyzői állás betöltése.
3. A közgyámi állás betöltése.
4. A közigazgatási-kiadóí, esetleg üresedésbe jövő közigazgatási-iktatóí állás betöltése.
5. Egy irnoki állás betöltése.
6. Dieterich Szilárd lemondása folytán üresedésbe jött közigazgatási bizottsági tagság betöltése.
7. Kalocsay Alán országygyűlési képviselő indítványa III. Béla király csontjai eltemetése tárgyában.
8. Nmétt. m. kir. belügyminiszterium leírata Pribék Mihály nyugdíjaztatása tárgyában.
9. Kiadóhivatal jelentése Magda Kálmán s neje által kért városi terület eladása tárgyában.
10. Városi tanács előterjesztése Horváth András s neje által megvenni szándékolt városi terület tárgyában.
11. Városi tanács előterjesztése a ker. beteggyógyító pénztár halasztási kérvénye tárgyában.
12. Városi tanács előterjesztése az utca-öntözés tárgyában.
13. Városi tanács előterjesztése Katics Gyula és Szűcs Lajos fizetés-felemelés iránti kérvényök tárgyában.
14. Városi tanács előterjesztése polgári leányiskolai tanítók lakbér illetményeik felemelése tárgyában.
15. Városi tanács előterjesztése a kereskedelmi és iparkamara tagjai megválasztása tárgyában.
16. Városi tanács előterjesztése a kerületi orvosi állások kinevezés, illetve elhelyezés útján való betöltése tárgyában.
17. Városi tanács előterjesztése Debreczen városi közönségének a katonai iskolák felállítására tárgyában intézendő feliratra vonatkozólag.
18. Nyugdíj felügyelő-bizottság előterjesztése Varga Ferencz kulcsos nyugdíjaztatása tárgyában.
19. Nyugdíj felügyelő-bizottság előterjesztése néhai Branizza Károly kiskoru gyermekei nevelési járuléki tárgyában.
20. A helybeli Szent-Ferencz-rendüek kérvénye a szokásos 2 boglya széna-alamizsna kiadatlása iránt.

21. Városi tanács előterjesztése a vásár- és piac-  
téri szemet eltakarítása tárgyában.  
22. Az 1897. évi XX. t.-cz. kihirdetése.  
23. Az 1897. évi XXI. t.-cz. kihirdetése.  
24. Az 1896. évi házipénztári s a város keze-  
lése alatt levő kisebb pénztárak zárszámadásai tárgyalása.  
25. Az 1895-96. évi utadó zárszámadás tárgy.  
26. Ágoston Mihály kérvénye néhai Branizza  
Károlyné temetési költségei kiutalványozása tárgyában.  
27. Számfelműlővizsgáló bizottság jelentése a házi-  
pénztári számadások megvizsgálása tárgyában.

A közgyűlés lefolyása, annak ered-  
ménye a város jövőjére olyan fontos, aminő  
fontos eredményű közgyűlés talán egy szá-  
zad óta nem fordult elő Székesfejervár törté-  
netében. Mindenki tudja, hogy Havra-  
neknek hivatalban való megtartása szente-  
sítése az egész rendszernek, amely ha a  
közgyűlés most erélytelen lesz annál jobban  
fog grasszálni. Nem átmithatja senki magát,  
mert immár mindenki ismeri Havranek ígé-  
reteinek értékét, az pedig, hogy most lehetőleg  
minden jól megy, a sajtó erélyes magatar-  
tásának köszönhető csak. Ez azonban nem  
tarthat sokáig. Ha a közgyűlés most a  
sajtóval szemben Havraneknek ad igazat,  
abban az esetben ő sem fogja respektálni  
a sajtót. De örökös ostromállapotban nem  
állhat maga a sajtó sem. Így aztán biz-  
tosra vehetjük, hogy egy pár év múlva  
minden visszazökken a régi kerékvágásba  
s Havranek polgármester maga is kacagni  
fog rajta, hogy volt idő, mikor őt a sajtó  
támádása lemondásra kényszerítette.

De eljön annak is az ideje, hogy majd  
azok a városatyák, akik előtt ma hajlong  
a polgármester, hála fejében szivességeket  
fognak kérni a polgármestertől. És akkor  
majd keservesen fogják tapasztalni, hogy  
mennyre csaldódtak s banni fogják, hogy  
elég könnyen hívők voltak és beugrottak  
az ígéreteknek. Igen, Havranek marad a  
régie és azt pedig tudhatják, hogy a Hav-  
ranek halálja veszedelmes.

Vannak továbbá naiv lelkek, a kik  
azt hiszik, hogy egy-két év múlva jószán-  
tából megy. Igen, de nem lehet. Ezt tud-  
hatja mindenki, mivel adósságai kényszere-  
ritük hivatalában maradni. Tehát esetleg  
10-15 évig is még élvezni fogják az ő  
működését.

Természetes, hogy mi a legrészlete-  
sebb tudósítást fogjuk hozni a gyűlésről,  
már csak azért is, hogy a polgárság tájé-  
kozva legyen az iránt, hogy kik a város-  
nak üzenetlen lelkes barátai.

## HIREK.

— Személyi hir. Dr. Steiner Fülöp meg-  
gyés püspök f. hó 25-én *Budapesten sacre coeur*  
intézetnek a sz. sziv tisztelőre épült templo-  
mában d. e. 9 órakor ünnepélyes sz. miseáldo-  
zatot mutatott be, mely alkalommal az intézet  
növédekéhez szent beszédet intézett. Holnap,  
az az 27-én *Szabad-Battyány* községben fogja a  
bezmálás szentségét kiszolgáltatni. F. hó 29-én  
pedig a *Ráckeresztúri* plebániához tartozó *Gö-  
böljárás* puszta grf. *Winffen* Sigfrid és neje  
által emelt új templomot fogja ünnepélyesen  
felszentelni.

— Az Urnap oktáváját f. hó 24-én,  
csütörtökön ünnepelte meg az egyház. A szé-  
kesegyházban fél 8 órakor ünnepélyes isten-  
tisztelet tartatott, melyen *Károly János* apát-

kanonok pontifikált fényes segédlettel. Utána  
megindult a körmenet a Szt.-István-, Kossuth-  
utczákon, a megyeház-téren át s ismét a Szt.-  
István-utczán keresztül vissza a székesegyházba.  
A körmeneten résztvettek a kath. társulatok, a  
fögimnázium, a Ferencz József nőnevelde, a bel-  
városi polgári iskola stb. A körmenet, melyet  
Károly János apát-kanonok tartott, fél 9 óra-  
kor ért véget.

— Felszentelések. A teológiát végzett  
növédeket dr. Steiner Fülöp megyés püspök  
folyó hó 30-ától kezdve jövő hó 4-ig, a pü-  
spöki kápolnában fogja áldozarokká szentelni.

— Záró ünnepély. A székesfejervári  
„Ferencz József“ nőnevelő intézet s az ezzel  
kapcsolatos róm. kath. polgári leányiskolában  
ma délelőtt volt a záró ünnepély. Az ünnepély  
műsora a következő volt: 1. „Varázsfuvola.“ Nyi-  
tány Mozarttól. Zongorán előadták: *Grundböck*  
Gizella, *Zaicz* Irén, *Molnár* Ilona. 2. „A katho-  
likus egyház.“ Mindszentytől. Szavalta: *Gánthy*  
Vilma. 3. „La legende de St. Nicolas.“ Szaval-  
ták: *Radnich* Ida és *Zambelli* Malvin. 4. „Szent  
neved dicsérsni vágyók.“ Mária érek. Előadta az  
énekkar. 5. „Ki volt a jobb.“ B. Büttner Liná-  
tól. Szavalta: *Dornbach* Emma. 6. „Sz. István.“  
Földvárytól. Szavalta: *Trautwein* Julia. 7. „Das  
Glöckchen des Glücker.“ Leitdtől. Szavalta:  
*Mattess* Anna. 8. „Tréfas induló.“ Symphonia.  
Előadták: *Radnich* Ida, *Kaltenecker* Ilona, *Böloni*  
Margit és *Bersenyi* Mariska. Zongorán kísérté:  
*Molnár* Ilona. 9. „Az árvák anyja.“ Költemény.  
Szavalta: *Katics* Etelka. 10. „A hazához.“ Joz-  
gits Jánostól. Szavolta: *Brunner* Gabriella. 11.  
„Szárnyat ölt fel.“ Verdítől. Előadta az ének-  
kar. 12. „A negyven vértanu.“ Szavolta: *Szeme-  
rey* Anna. 13. „Adieu“ par Louis Veullott.  
Szavolta: *Öss* Margit. 14. „Esti dal.“ Abt F.-től.  
Előadta az énekkar. 15. „Jézus végszavai.“  
Szavolta: *Böloni* Margit. 16. „Sajó.“ Garaytól.  
Szavolta: *Márkus* Ilona. 17. „Czigányok kar-  
dala.“ Verdítől. Előadta az énekkar. 18. „A  
Machabéusok anyja.“ Várossy Mihálytól. Sza-  
valta: *Valper* Mariska. 19. „Ich möchte fort.“  
Aus der Sammlung deutscher Gedichte. Sza-  
valták: *Grundböck* Irma és *Forintos* Mariska.  
20. „Impromptu.“ Schubertől. Magyar ábránd.  
Riedingtől. Hegedűn játszott: *Füstér* Margit,  
zongorán kísérté: *Bersenyi* Mariska. 21. „A  
szeretet.“ Szekrényy Lajostól. Szavolta: *Kölb*  
Emma. 22. „A gyermek bizalma.“ Szavolta:  
*Janossó* Mariska. 23. „A mohácsok koldus.“ Nyisz-  
nyaitól. Énekelte: *Kampis* Emilia. 24. „Le ciel“  
par George André. Szavalták: *Kenessey* Margit  
és *Piski* Ilona. 25. „A gmündi hegedűs.“ Mejo-  
dráma. Szavolta: *Szukovszky* Irén. Hegedűn ki-  
sérté: *Füstér* Margit, harmoniumon: *Volarich*  
Ida és zongorán: *Steindl* Margit. 26. „A gyermek  
a válpoton.“ Allegoria. Mondották: *Mészáros*  
Karin, *Burghard* Emma és *Moench* Jolán.  
27. „Induló.“ Szerző: Aujezdsky Adolf. Zongo-  
rán 4 kézre játszották: *Szukovszky* Irén és  
*Molnár* Ilona. 28. „Tengerszalda.“ Előadta az  
énekkar. Az ünnepély műsora fényesen sike-  
rült, a mely siker a tanárökönek legnagyobb  
dicsérete. Különösen nagy hatást értek el a sa-  
valataikkal *Márkus* Ilon, *Janossó* Mariska, *Szu-  
kovszky* Irén és *Katics* Etelka. Igen sikerült  
volt a *Mészáros* Karin, *Burghard* Emma és  
*Moench* Jolán által előadott allegoria is. Kü-  
lönben újból felkelene valamennyi szereplőt  
említenünk, ha mindegyik érdemét méltatni  
akarnánk, miután valamennyien kitűnők vol-  
tak. Külön kell azonban kiemelniük a sikerült  
énekszámokat, a melyek preciz betanításáért  
*Vida* Dezső énektanárt illeti a dicséret. Az  
ünnepély végén *Szabócs* Jenő kanonok meg-  
hát beszédet intézett a növédekhez és ki-  
osztotta a jutalmakat. Egy-egy aranyt kaptak:  
*Burghard* Emma, *Szukovszky* Irén, *Vilémek* Gi-  
zella IV. oszt., *Balás* Szidónia III. oszt., *Kölb*  
Emma II. oszt. tanulók, *Molnár* Ilona a legjobb  
rajzlásáért, *Héj* Erzsébet a legjobb kézimun-  
káiért és *Radnich* Ida I. osztályu tanuló.

— Társas vacsora. A katolikus körben  
hétfére tervezett társas vacsora kézbejött aka-  
dály folytán szerdára halasztatott.

— Paulovits és Szállér, a kik nem fél-  
nek. Régi, de igaz közmondás az, hogy a mi  
késik még nem mulik. A lábbal taposott igaz-  
ság olyan, mint a földbe vetett mag, takarhat-  
ják azt az álnokság, ravasz tetetés, hazugság  
leplevel, elő buvik onnan, ha megjő az ideje,  
szolgálnván az erkölcsi világrendet, melynek  
örök törvénye, hogy a bűn büntettségk! Van  
igazság a földön is! Egyszer hamarabb, más-  
kor későbben derül napfényre, a szerint, a mint  
találkozik valaki, a ki meglazítsa a talajt az  
eltemetett mag fölött. Miként a városzháról  
kiszivárgó hírek után értesültünk *Paulovits*  
*Ferencz* és *Szállér* György ugyancsak ámulnak  
most, hogy 1891. év óta szorgalmasan *takarga-  
zott piszkuk* napvilágra került. *Mohai* Lajos  
számvevő volt az, a ki a hat éves bizonyos  
*perzenteket* illető nagy fontosságú visszaélést  
konstatálta. Nem tartjuk érdemesnek, hogy  
ezen ügygyel tovább is foglalkozunk s kiter-  
jeszkedjünk mindazon visszaélésekre is, a me-  
lyeket lupunkban még nem irtunk meg, *jóllehet*  
*sulyos voltuknál fogva tetőzik azokat*, röviden  
csak annyit jegyzünk meg, hogy *Mohai* Lajos  
számvevő jelentését már beadta a polgárme-  
sterhez, kérve hivatalos beavatkozását. A mint  
hallottuk, a napokban indítják meg ellenük a  
fegyelmi eljárást.

— Meghívó. A székesfehérvári ipartes-  
tület f. évi június hó 27-én délelőtt 11 órakor  
az ipartestület tanácstermében rendkívüli *disz-  
közgyűlést* tart, melyre az ipartestületi tag  
urak tisztelettel meghívattak. *A diszközgyűlés*  
*egyetlen tárgya* dr. *Saára* Gyula ügyvéd, ipar-  
társulati jegyző, 10 éves buzgó és fardhatatlan  
működése emlékére az ipartestület tagjai által  
közközlésben beszerzett arczképe ünnepélyes  
leleplezése. *Az ünnepély programja*: 1. Schlam-  
madinger Alajos elnök a diszközgyűlést meg-  
nyitja és annak tárgyát ismertetvén, egy 15  
tagu küldöttséget kér fel, kik Dr. *Saára* Gyula  
urat a diszközgyűlésre meghívják. 2. Polgári  
dalárda éneki a Szózatot. 3. Boross Sándor  
ipartestületi alelnök fogadja az ünnepeltet és  
ünnepi beszéde alatt az arczkép lelepleztetik.  
4. Az ünnepeltnél előre látható beszéde után  
a Dalárda éneki a Himnusz. 5. Záró beszéd.  
Este 8 órakor dr. *Saára* Gyula ur tisztele-  
tére társasvacsora Horváth Mihály vendég-  
helyiségében. A társas vacsora egy terítke  
60 kr. melyre aláírások az ipartestületnél  
hivatalos órák alatt szintén elfogadtatnak.

— Hári János póre. Legutóbbi lapunk-  
ban megemlékeztünk a Hári János szerkesztője  
*Völgyi* Lajos ellen indított perről. Ennek káp-  
csán — nyert értesülésünk alapján — azt irt-  
tuk, hogy *Ujházy* kir. ügyész becsületértéért  
kérte *Völgyi* Lajos elítélését. Mint utóbb  
értesülünk, az ügyész nem *becsületértéért*, ha-  
nem tiltott tartalmu falragasz miatt kérte *Völ-  
gyi* elítélését a kihágási törvény egy sza-  
kasza alapján, a mely — elég helytelenül — a  
kihágások között nem tesz különbséget. A téve-  
dés onnan származott, hogy *Ujházy* vádbeszé-  
dében a falragasz tartalmáról szóiva, abban a  
polgármesternek nyilvános pellengrére való  
állítását látta és e bizonyítgatás során hangoz-  
tatta, hogy a polgármester ellen *becsületéérté*  
követett el. A midőn ezt konstatáljuk, öröm-  
mel ismerjük el, hogy *Ujházy* kir. ügyész  
éppen nem szándékozott a sajtószabadság ellen  
támadni s ez ügyben csak mint buzgó kir.  
ügyész járt el kötelességszerűen. Annál szíve-  
sebben hozzuk helyre téves tudósításunkat,  
mert mint hivatkozott hírünkben magunk is  
megemlítettük, az első percztől kezdve mi is  
csodálkoztunk, hogy *Ujházy* is engedte volna  
maga a polgármester által felhasználni.  
Örvendünk, midőn kijelentjük, hogy ez nincs

így, mert tudjuk, minő kellemetlen volt az egész városra az a tudat, hogy Ujházyban is csalatkoztunk. — A mi pedig Schilling Ede kir. járásbírónak, a székesfejérvári járásbírósnak a kitünőségének ítélését illeti, indokolásában nem illetékesség hiánya miatt utasította el az ügyészt vádjával, hanem azért, mivel nem találta a szövegben indokoltak az ügyész vádját s a mennyiben pedig a falragasz tartalma a magánbecsületet érintené, azt az esküdtszék illetékessége alá tartozónak jelezte. — A magunk részéről csak annyit jegyzünk itt meg, hogy a mi inkriminálható passzus volt a Hári János plakátján, azt sokkal világosabban és határozottabban írta meg a Fejérmegyei Napló, a melyért azonban Havranek polgármester nem tartotta magát illetékesnek sajtópert indítani. Ezt óhajtottuk Ujházy kir. ügyész reputációja s az igazság érdekében elmondani.

— Érettségi a keresk. akadémiában. A helybeli ker. akadémiában a szóbeli érettségi vizsgálatok f. hó 21-én kezdődtek meg és szerdán, azaz 23-án értek véget. A vizsgálatok második napján báró Füzös Pál főispán is jelen volt s ugyanakkor a vizsgáló tanárokon kívül jelen voltak: dr. Kuti József, a helybeli ker. akadémia és a szombathelyi felső ker. iskola részére kinevezett közoktatásügyi miniszteri biztos, Frits Péter keresk. miniszteri biztos, gróf Festetich Bannó kir. tanfelügyelő, Wertheim Armin keresk. társulati elnök, Pápai Nándor keresk. akadémiai igazgatóbizottsági alelnök és Kreisler Zsigmond keresk. akadémiai gondnok. A vizsgálat eredménye, mely a miniszteri biztosok kijelentése szerint a tanulóknak anyaghoz mérten kielégítő, a következő: 28 tanuló közül visszalépett 4; az érettségi vizsgálatot tett 24 tanuló közül jól érezt 5, egyszerűen érezt 8; pótvizsgát tesznek szeptemberben 4-en egy, és ugyanannyian két tárgyból. Egész évré hármat vetettek vissza. Jól éretek: Baron Pál, Donenberg József, Kanczler György, König Gyula, Marschall Mátyás. Éretek: Deutsch Árpád, Deutsch Géza, Kovács Elek, Kovács Károly, Laczkovits Miklós, Lichtenstadt Jenő, Nagy Béla és Parcer Sándor.

— Női kereskedelmi szaktanfolyam. A kereskedelmi akadémiával kapcsolatos női tanfolyam képesítő vizsgálatára folyó hó 24-én tartott gróf Festetich Bannó kir. tanfelügyelő elnöke alatt. A kereskedelmi miniszteriumot Frits Péter min. biztos képviselte. A miniszteri küldöttek legnagyobb elismerésüket fejezték ki a meglepő fényes siker fölött. A tanfolyam 18 hallgatója közül 7 jelesen, 9 jól felelt meg, 2 pedig szeptember hónap javító vizsgálatot tehet. Jelesen megfeleltek: Arany Ilona, Baron Mária, Czehe Margit, Gyurtsik Ilona, Pál Eleonóra, Rechnitzer Kóza, Reider Ilor. Jól megfeleltek: Bardon Ilona, Györgyi Mariska, Heller Margit, Heilmann Ilona, Moser Anna, Németh Hermin, Postl Berta, Redl Ida, Rechnitzer Jolán. Néhány hallgató máris kapott alkalmazást biztosító intézeteknél és egyéb üzemekben.

— Kézimunka-kiállítás. E héten volt a belvárosi polgári iskola növendékeinek kézimunka-kiállítása. A kitünően rendszerben vezetett tanítás igazán szép eredményt mutatott fel. A női kézimunkák minden faja képviselve volt és pedig a legszebb tárgyakkal. A szorgalmas növendékek közül következőket jegyeztük fel: Bremer F., Felmayer I., Gyurtsik M., Gaszner E., Havranek M., Kreisler I., Kovács E., Balogh A., Ofner R., Rádi V. A főnöki azonban a három tanárnőt illeti, kiknek szakszerű vezetői vezetése volt képes ezt a fényes eredményt létrehozni.

— Vigyázatlanul áldozata. F. hó 20-án Medgyesi Lajos 18 éves csákvári fazekas segéd cserép edények készítéséhez szükségeslendő anyagért a községhez mintegy 3 kilométernyi távolban fekvő agyag bányához ment s vigyázatlanul egy előre nyúló part alá állt onnan akart használatú anyagot gyűjteni. A sok

esőzés következtében azonban a bánya oldal-falai annyira meglazultak, hogy a szerencsétlen fiatal ember munkálkodásától eredt csekély rázkódattársa is összeomlott s Medgyesi Lajos maga alá temette, a ki azonnal meghalt.

— Meghívó. A székesfejérvári kereskedelmi társulatra f. évi június hó 13-ikára összehívott közgyűlése határozatképes nem lévén, a közgyűlés f. évi június hó 27-én d. e. fél 11 órakor a kereskedelmi akadémia helyiségében meg tartatni, melyre a t. társulati tagokat tisztelettel meghívjuk. Székesfejérvárott, 1897. június hó 13-án. Wertheim Armin, társulati elnök. Dr. Szabady József, társulati titkár.

— Kneipp örökösai. Mint Wörishofenből jelentik, Kneipp jelentéktelen vagyonának örökösévé Stüchle plebánost nevezte ki. Gyógyintézetét a wörishofeni irtalmak perjele, Reule, fogja tovább vezetni.

— Tekeverseny. A kath. körben e hó elejével megindult tekeverseny f. hó 23-án, azaz hétfőn ér véget.

— Pályázatok. A városnál üresedésben levő állásokra összesen 21-en pályáztak. Közgazdai állásra 6, iktatóra 4, iróki állásra 6, és a kiadóra 5 pályázat érkezett meg, melyek sorsa felett a ma délelőtt összeült kandidáló bizottság fog határozni.

— Gyászistenti tisztelet. A városunkban állomásozó 12. sz. dsidás ezred miként mult számunkban jeleztük, f. hó 24-én kegyeletesen emészte meg ama bajtársairól kik a solferinói és csuszai ütközetekben estek. D. e. 10 órakor a székesegyházban gyászistenti tisztelet volt, melyen az ezred lelkésze Szeleczki Kamil Szt.-Ferenczrendi szerzetes misézett Kiss Arisztid és Uffalusy László segédlete mellett. Az isteni tiszteletre zeneszó mellett vonultak ki az uhánusok; egy szakasz a székesegyház alatt állott föl és a gyászmise alatt háromszor sortűzet adott, a zenekar pedig mindannyiszor rázendítette a *Gotterhalten*. Az isteni tiszteleten jelen voltak az ezred összes tisztjei nem különben a közösök és honvédek tisztí kara, a városi és megyei hatóságok képviselő. Az ünnepi aktus után, az uhánus kaszánya udvarán gyülekezett az ezred tisztí kara és legénysége mikor is a szokásos jutalmakat osztották ki a legénység között. Az ünnepélyt tisztí ebéd fejezte be a kaszánya tisztí élétközében.

— Tűz. Csütörtökön, f. hó 24-én délután 5 órakor Nagy László felső-királysor 23. sz. a. házában tűz ütött ki. A vészjelre azonnal kivonuló tűzoltóság szerencsésen lokalizálta a tüzet, mely egy falabakon álló felszer és Lenés József szomszédos udvarán levő hidas tetőzetének elharmasztásán kívül egyéb kárt nem okozott. A kár 40-45 frtra rug. A tűz okozói valószínűleg gyufával játszó gyermekek voltak, kiknek hanyag szülei a rendőrség előtt fogtak felelni könnyelműségükért.

— Péter-Pál-napi utazás. F. é. június hó 26-án, Péter-Pál ünnepe alkalmából Budapest déli vasutról a magyar vonat Siófoktól kezdődő déli vasut állomásaira, valamint Fiume, Triest és Cormonosba, nemkülönbent a bécs-triest, karinthiai és tiroli vonat jelentékenyebb állomásaira a Budapest déli vasuti pályaudvarról este 9 óra 25 perczkor induló 207. számú személyvonatnál rendkívül mérsékelt áru menet-téri jegyek fognak kiadni. A fente említett állomásokra a közbeeső magyar és horvát állomásokról is fognak ily mérsékelt menet-téri jegyek kiadni. Ezenkívül a magyar vonat állomásairól igen mérsékelt áru menet-téri jegyek lesznek Budapest és Bécs déli vonatra kiszolgáltatva. Ezen menet-téri jegyek 14 napig érvényesek és a visszajöveleket az utazás kétszer tetszés szerinti állomásokon félbezakítható. — A Budapesti városi irodájában (V., Nádor-utca 16.), a m. kir. államasutak városi menet-jegyirodájában (Hungária-szálloda) és az indulás

előtt az állomás személypénztárainál. Az utazásra vonatkozó adatok, valamint a jegyek ára a már kifüggesztett falragaszokból vehetők ki, ezenkívül minden állomáson díjmentesen kapható a folyó évben rendezendő kéjtuzások jegyzéke.

— Karikó meghalt. Karikó János, a lovasberényi rablógyilkos, ki a mult év folyamán rablási szándékából elkötött gyilkosságáért: élethossziglani fegyházra ítélték, f. hó 21-én, hétfőn a soproni fegyházban meghalt.

— Egyházi szerek, zászlok, miseruhák, keresztuti- és oltárképek, csillárok, kegytárgyak, képek és könyvek beszerzésére ajánkozik Szűts és társa, a bibornok-érseki és Magyarország hercegprímásának udvari szállítói. Budapest, IV., Kossuth Lajos-utca.

## Közgazdaság.

### Az aratás.

Írta: Kirschanek Ödön.

Néhány nap múlva kezdetét veszi a mezei munka legnagyobb része, az aratás. Az aratás kimenetele alapját szokta képezni az agrikulturnális államban az új gazdasági esztendőnek. Ha sikerül az aratás, új élet fol a közgazdasági tényezők minden csoportjában, az ipar s kereskedelem új erőre ébred s a vállalkozási kedv új táplálékot nyer. Ha nem sikerül az aratás, szelcsend áll be gazdasági életünk egész vonalán. Mezőgazdasági államban tehát az aratás jó vagy rossz kimenetele nagy fontossággal bíró tényezőként szerepel az ország összes foglalkozási ágaira vonatkozólag.

Az idei aratás rosszának ígérkezik. A hivatalos jelentések is a közepesen gyengébbnek mérlegelik az idei termést és biznak az időjárás jótékony hatásában. A hivatalos kimutatásokról pedig tudva van, hogy optimizmusra hajlanak. Az időjárás pedig még ha a lehető legjobbra fordul is, akkor sem lesz képes a már okozott kárt jóvátenni. Szomorú aratásnak nézünk tehát elé, mely egyformán sújtja a mezőgazdát és az egész országot. Mindig mondtuk, most is azt mondjuk, hogy az agrár válság minálunk egyértelmű az országválsággal. Ez az alapigazság iszonyu súlylyal fog egy kedvezőtlen mezőgazdasági esztendő esetén reánk nehezédni.

A kedvezőtlen időjárás okozta károkért senkít sem vonhatunk felelősségre. Isten kezében vagyunk. A gondviselésben való megnyugvással kell fogadunk a jót, úgy mint a rosszat. De igenis felelősségre vonatjuk azt a gazdasági politikát, melynek bünös mulasztásai következtében egyetlenegy rossz gazdasági év a gazdák ezreinek végpusztulását jelenti. Más kereseti ágaknál is lehetnek rossz üzleti esztendők, de ha ezeknél lehetővé van tétel oly tartalék gyűjtése, mely a rossz üzleti esztendővel járó esélyeken átsegíti őket, akkor az egy rossz üzleti esztendő okozhat ugyan gazdasági zavarokat, de krízis elé nem fogja állítani.

Lényegesen eltér azonban a helyzet, ha a gazdákat, különösen a kisbirtokosokat tekintjük. Az összes mezőgazdasági produktumokat érintő árdepresszió nemcsak tartalék gyűjtésére tette képtelenné gazdáinkat, hanem éppen ez állította a gazdaosztályt válság elé. A válságot legfeljebb a tőkével rendelkező nagybirtokos-osztály tudta nagyobb zavarok nélkül elbírn. Középbirtokosaink azonban, de első sorban a parasztagazdák a válság alatt elerőtlenedtek. A gazdhitel, a földbirtoknak megfelelő agrárjog hiánya s a gazdaérdekkel létező szervezeteinek elégtelensége pedig még hozzájárultak a gazdának a tőkéspekuláció általi lenyűgözéséhez. A dolog most úgy áll, hogy a gazda, kit a vihar el nem söpört, tengődik évről-évre. Minden reményét az aratásba helyezi. Ha sikerül az aratás, akkor eleget tud tenni kötelezettségének és új moratóriumot nyert egy esztendőre, ha nem sikerül az aratás, egy pár száz vagy ezer existenciája pusztulása nem fogja a liberális koránykerék forgását megzavarni.

Megjósoltuk már sokszor, hogy egy kedvezőtlen aratás beláthatatlan nyomorúságba fogja dönteni ezt a sokat sanyargatott országot. Kinevették, kigunyoltak bennünket érte. Félünk, hogy az idei kedvezőtlen aratásnak nem fognak elmaradni szomorú következményei. Csak-hogy megdöbbenő, hogy csak országos válság képes ennek a mi kormányzatunknak szeméit felnyitni, mely rendíthetetlenül halad a töke dédelgetésének útjában, mint azt legújabb törvényjavaslata a kötvények biztosításáról kézzel foghatólag tanúsítja. A mezőgazdaságnak leigázása a mozgó töke hatalma alatt volt a liberálisnak mondott rendszernek politikája kezdettől fogva, azért oly nagy jelentőségű az aratás kedvezőtlen kimenetele a mezőgazdákra. A mozgó töke dédelgetése, a közvetítő kereskedelem a tisztesség alól való emancipálása következtében jutott a kisbirtokos abba a helyzetbe, hogy aratás után kénytelen lévén terményein tudadni, évi fáradozásainak gyümölcsét nem ő, hanem a közvetítés élvezi. Aratás után kell megfizetni az adót, aratás után kell adósságot törleszteni, az adósságok kamatait fizetni, molnárt, szatócst, kovácsot, bognárt fizetni, aratás után kell ruhát és a télire is egyet-mást beszerezni. Mindezek oly kényszerek, melyek a gazdát terményeinek aratás utáni azonnali eladására kényszerítik, mit ki is használ a közvetítés, teljesen értéktelenítvén a gazda reményét.

Azonban még boldognak mondható az a kisgazda a ki a fenebb elsorolt követelményeknek mind eleget tud tenni, a mi csak akkor lehetséges, ha az aratás sikerült. Ha azonban, mint az idén is, rossz aratásra van kilátása, nem kell-e újabb katasztrófáktól tartanunk, melyek ugyan esztendőnkint ismétlődnek, országos csapássá azonban egyetlenegy kedvezőtlen aratás esetén lesznek. Mikor jön az uralkodó rendszer annak tudatára, hogy országos érdekek szempontjából sem szabad a gazdaosztályokat egy kedvezőtlen aratási év a katasztrófa jellegével bíró esélyeinek kitenni? Ennek a kormányrendszernek azonban hiába beszélünk. Az országos csapás sem lesz képes végleg kijózanítani. Más emberek s más felfogás kell oda, hogy végre a nemzeti irányú gazdasági politika talajára lépjünk.

#### Jótekonyczélú mikedelvi előadás

a „Déli vasuti Daloskör“ könyvtára javára s a jubiláns színészi és írói érdemeinek jutalmára.

#### Körmives Imre

a budapesti, debreczeni, aradi, szegedi, székesfehérvári, győri, kassai színházak volt elsőrendű tagjának

40 éves színészi jubileumára.

Székesfehérvári színház.

Vasárnap, 1897. évi június hó 27-én adatik:

## A FALUROSSZA.

Eredeti népszínmű 3 felv. Irtá: Tóth E. Rend. Mihálovics P.

#### Személyek:

Feledi Gáspár . . . . .	Verbay Albert ur
Feledi Lajos . . . . .	Feigl Sándor ur
Boriska . . . . .	Feigl Juliska k. a.
Bátki Tercsi . . . . .	Stiller Irén k. a.
Fium Rózi . . . . .	Hambalgó Mariska k. a.
Göndör Sándor . . . . .	Pálincás Imre ur
Gonosz Pista . . . . .	KÖMIVES IMRE
Gonoszné . . . . .	M. Mariska k. a.
Czene . . . . .	Dietrich Istvan ur
Adus . . . . .	Botos László ur
Jóska, béres . . . . .	Veltel Lajos ur
Tarisznyásné . . . . .	Szilágyi Emil k. a.
Sulyokné . . . . .	Czimmerzman Katicza k. a.
Csapóné . . . . .	Márkus Mariaka k. a.
Csendbíztos . . . . .	Knihöfner Ferencz ur
Kántor . . . . .	Barkács Imre ur
Cserebogár Jóska . . . . .	Márkus Kálmán ur
Csapó gazda . . . . .	Arany Árpád ur
Egy öreg paraszt . . . . .	Horváth Elek ur
Makkhetos zsidó . . . . .	Stift Emil ur

**Helyárak:** Földszinti és első emeleti páholy 4.50, másodeleti páholy 3.50, I-ső rendű zártzék 1.— II-od rendű zártzék —.80, III-od rendű zártzék —.60, II-od emeleti zártzék —.60, karzati ülőhely —.30, földszinti állóhely —.40, II-od emeleti állóhely —.30, karzati állóhely —.20, deák- és katonajegy — 30 kr.

A n. é. közönség becses pártfogását kérve

**Körmives Imre,** jubiláns színész.

Kezdete 7 és fél órákor. — Vége 10 órákor.

## Házneladás.

Székesfehérvárott, Kossuth-utca (Pósta épülettel szemben) 7. és 8. számú egy egyemeletes, részben kétemeletes ház

**jutányos árért, kedvező feltételek mellett szabad kézből eladó.**

Tudakozódni lehet ugyanott a háztulajdonosnál.

**!! ÉREMMEL KITÜNTETVE !!**

**Simon Lajos**

asztalos és kárpitos butorraktára

**SZÉKESFEJÉRVÁR, KOSSUTH-UTCZA 6. SZÁM. (Postaház átellenében.)**

Ajánlja saját készítményű asztalos és kárpitos butormunkákkal dúsan berendezett üzletét, hol mindennemű asztalos és kárpitos munkák gyorsan és pontosan elkészítettnek.

**Jutányos árak.**

**Elvállal lakosztályok teljes berendezését.**

**Bevásárlások részletfizetésre is eszközölhetők.**

Csak csekély

**HAVI RÉSZLETFIZETÉSRE**

kaphatók!

Legújabb divatu tavaszi-gallérok és kabátok.

**Kész férfi- és gyermekruhák**

minden nagyságban. Kanavász, vászon és minden e szakmába vágó cikkek, valamint

ingek, gallérok és lábravalók, nap- és esernyők dus választékban.

— Nagy raktár asztal- és futó-szőnyegekben. —

**LŐWY ADOLF** + + + + +

+ + + + + **SZ.-FEHÉRVÁR.**

(Felmayer mellett.)

**BUTOR**

raktáromat, kárpitos és asztalos műhelyemet május hóban

**Kossuth-utca 18. szám alá helyeztem,**

egyszersmind megnagyobbítottam.

**Idáig nem létező olcsó árakon kaphatók:**

Háló, Ebédlő, Szalon, Iroda és minden lakosztály berendezések;

Egyes szekrények, és ágyak, magas dívánok, ottománok, tükrök, képek, hajlítot székek, asztalok, karnisok, összecsukható fotel, és szekrény ágyak.

Lószőr, afrik, és ruganyos madraczok méret szerint pontosan készítettnek.

Kézimunkák mondérozása izléses kivitelben.

**Tapétázások jótállás mellett.**

Rajzokkal és költségvetéssel díjtalanul szolgálók.

**IFJ. FÜSTER IMRE**

Székesfehérvárott, Kossuth-utca 18. szám.

# SCHUBERT és SCHLESINGER

## divatáruháza

SZÉKESFEJÉRVÁR, NÁDOR-UTCZA. — ALAPITTATOTT 1853.

### Az előrehaladott időny miatt

összes raktáron levő áruink mélyen leszállított, olcsó árban adatnak el:

kitűnő mosó kelmék métere 16—20 krig | jó mosható atlas-satin métere 30—34 krig | duplaszéles ruhakelme mtré 32—38 krig  
kitűnő francia batizst „ 25—28 krig | francia de lainek „ 34—42 krig | divatos selymek „ 50—60 krig

Mosó-, szövet- és selyemmaradékok minden elfogadható áron.

A legutóbbi időnyről visszamaradt confectió-cikkek: gallérok, kabátok, cepek potom olcsó árban.

Mintagyűjtemények, képes árajegyzékek vidékre kívánatra bérmentve küldetnek.

Saját műterem női toilettek elkészítésére és menyasszonyi kelengyékre.

## Apró hirdetések.

E rovatban kösölt egy-egy hirdetésnek, ha lakozim nincs hitve 4 soros terjedelemben egyszeri kösölésre 30 kr. Minden további sor 4 kr. — Ha az apró hirdetés 6-szor vagy ennél többször adatik fel, megjelenésenként 20 kr-ért vétetik föl.

Értesítéseket díjtalanul ad a kiadóhivatal bárkinek, vidéki levelekre, ha 5 kros válasz-bélyeg mellékelteik válaszol.

### UJSÁGELÁRUSITÓK

kerestetnek. Megbízható férfiak és asszonyok s felnöttebb gyermekek, a kik ujság elárúsítással óhajtanak foglalkozni jelentkezzenek a kiadó-hivatalban. Ügyes egyének minden nagyobb fáradság nélkül 4—5 frtot is megszerezhetnek hetenként.

### HÁZVEZETŐNÖNEK

ajánlkozik intelligens fiatal özvegy, urasági házhoz; gyakorlott mindennemű házvezetésben, jó főző, házi varrást is elfogad; meg magányos urhoz vidékre is. Czím a kiadóhivatalban.  
„Nemeslelkű nő.”

### ELADÓ HÁZ.

Egy három lakásból álló ház eladó. Van benne egy utcai lakás három szoba, üveges folyosó, konyha, kamra, pince, padlás s ezenkívül két udvari lakás, mely 1—1 szobából, konyhából, kamrából áll. Van udvara és termőképes szőlővel beültetett kertje. Tudakozódhatni a kiadóhivatalban.

Legolcsóbb és legjobb  
**BEVÁSÁRLÁSI FORRÁSI**  
a legolcsóbb és legjobb  
**jégszekrényekben**

**PICK MÓR**  
bádigos üzletében, Nádor-utca.

Ugyanitt  
megkaphatók az ujonnan érkezett csinos mosdó készletek, pompás madár kalitók saját készítményű fürdő-kádak, egész konyhaberendezések, legjobb világítással bíró álló- és függő-lámpák, különféle fagyalt-gépek, ugyszintén

### épületmunkálatok

u. m. fedések, csatornázások stb. a legolcsóbban elvállaltatnak.

## FIGYELMEZTETÉS!

Van szerencsém a mélyen tisztelt iparos urak becses tudomására adni, hogy laek gyártmányaink a legelismertebb és fölülmulthatlan jó minőségű az összes angol gyártmányok között.

Egyedüli főraktárunkat

## IFJ. TÖGL GYULA

fűszer-és festékkereskedésébe

helyeztük át úgy a város, mint a megye részére.

Kérjük a t. vevő közönség gyakori bevásárlását.

Tisztelettel

**Nobles és Hoare.**

## VASUTI UJ MENETREND.

— Érvényes 1897. május 1-től. —

	205. szem. v.	203. gyorsv.	215. vegyesv.	201. gyorsv.	207. személyv.
Budapest ind.	6 ó. 40 p. r.	7 ó. 30 p. r.	2 ó. 35 p. d. u.	7 ó. 45 p. este	9 ó. 25 p. este
Sz.-Fejérv. érk.	8 ó. 43 p. r.	8 ó. 53 p. r.	4 ó. 29 p. d. u.	9 ó. 11 p. este	11 ó. 33 p. éjjel
Sz.-Fejérv. ind.	9 ó. 4 p. r.	8 ó. 58 p. r.	4 ó. 35 p. d. u.	9 ó. 16 p. este	11 ó. 43 p. éjjel
Kanizsa ind.	1 ó. 24 p. d. u.	11 ó. 45 p. délb.	8 ó. 55 p. este	12 ó. 10 p. éjjel	3 ó. 52 p. r.

	208. személyv.	202. gyorsv.	216. vegyesv.	206. személyv.	204. gyorsv.
Pragerhof ind.	8 ó. 10 p. este	3 ó. 30 p. r.	9 ó. — p. d. e.	2 ó. 50 p. d. u.	5 ó. 6 p. d. u.
Kanizsa ind.	12 ó. 15 p. este	5 ó. 48 p. r.	9 ó. 15 p. d. e.	2 ó. — p. d. u.	5 ó. 6 p. d. u.
Sz.-Fejérvár érk.	4 ó. 16 p. r.	8 ó. 47 p. r.	1 ó. 51 p. d. u.	6 ó. 1 p. d. u.	8 ó. 3 p. este
Sz.-Fejérvár ind.	4 ó. 24 p. r.	8 ó. 54 p. r.	2 ó. 32 p. d. u.	6 ó. 9 p. d. u.	8 ó. 15 p. este
Budapest érk.	6 ó. 29 p. r.	10 ó. 14 p. r.	4 ó. 32 p. d. u.	8 ó. 12 p. este	9 ó. 40 p. este

	5001. személy v.	1011. vegyes v.	5013. vegyes v.
Kis-Czell indulás	2 ó. 13 p. délután	4 óra 29 p. reggel	
Veszprém érkezés	4 ó. 39 p. délután	7 óra 10 p. reggel	
Veszprém indulás	4 ó. 43 p. délután	7 óra 15 p. reggel	4 óra 19 p. reggel
Sz.-Fejérvár érk.	5 ó. 53 p. délután	8 óra 35 p. reggel	6 óra — p. reggel

	5002. személy v.	5012. vegyes v.	5014. vegyes v.
Sz.-Fejérvár ind.	9 ó. 27 p. délelőtt	1 ó. — p. délután	9 óra 27 p. este
Veszprém érkezés	10 ó. 45 p. délelőtt	2 ó. 33 p. délután	11 óra — p. este
Veszprém indulás	10 ó. 50 p. délelőtt	2 ó. 40 p. délután	
Kis-Czell érkezés	1 ó. 14 p. délután	5 ó. 36 p. délután	

	5712. vegyes vonat.	5714. vegyes vonat.
Sz.-Fejérvár ind.	7 óra 56 percz reggel	3 óra 55 percz délután
Adony-Szabolcs érk.	9 óra 23 percz reggel	5 óra 12 percz délután
Adony-Szabolcs ind.	10 óra 17 percz délelőtt	6 óra 3 percz délután
Paks érkezés	2 óra 15 percz délután	6 óra 33 percz este

	5711. vegyes vonat.	5713. vegyes vonat.
Paks indulás	2 óra — percz reggel	1 óra 20 percz délután
Adony-Szabolcs érk.	5 óra 18 percz reggel	5 óra 19 percz délután
Adony-Szabolcs ind.	6 óra 23 percz reggel	6 óra 6 percz délután
Sz.-Fejérvár érk.	7 óra 40 percz reggel	7 óra 25 percz este

Nyomatott Számmr Imrénél, Székesfejérvárott.